

Březovické zprávičky

červenec - srpen

ROČNÍK VII.

~~KVĚTEN~~ - ČERVEN 2006

CENA 3,- Kč

Úvodní slovo

Prázdniny a dovolené ťukají na dveře, horké dny jsou již tady. Všem našim školákům a studentům přeji radost z vysvědčení o prázdninách hodně letních radovánek a načerpání nových sil. Ti, kteří pojedete „za hranice všedních dnů“, ať se vrátíte bez nehody a po celé léto necht' nás provází sluníčková nálada.

M. Kašpárková

Vaše starostka

Nový občanek Březovic

Vítáme tě, broučku malý,
do života mezi nás,
vždyť tě čeká život celý,
život a s ním tolik krás.

Se souhlasem rodičů vám rádi představujeme třetí miminko roku 2006 v naší obci. Je jím Adam Vovčák, který se narodil 25. května ve 2.10 hod. s váhou 3,64 kg a 50 cm.

Malému Adámkovi přejeme šťastnou budoucnost a rodičům ať dělá jen samou radost.

Sdružení Bezdědický kostel informuje

Dne 18. června se konala ve Vísce potřetí slavnost Božího těla. Také letos se sešli lidé z širokého okolí ke mši svaté s průvodem kolem křížku na návsi.

Dne 23. června se konala další výtvarná dílna. Stalo se již tradicí, že v červnu pracují děti s hlínou. Vypálené a naglazované výrobky dostanou během vánoční výtvarné dílny v Březovicích.

Letos se Sdružení chystá opravit na kostele hromosvod, spravit sloupky u brány na hřbitov a rovněž opravit hřbitovní branku. Plánujeme také zrestaurování jednoho z křížků v Bezdědicích. Chystáme ještě letní koncert: bude to oblíbený a již tradiční jazzový koncert s občerstvením, který se koná pod širým nebem. Přesný termín konání bude vyhlášen.

Přejeme všem čtenářům pohodové letní dny, plné slunce a odpočinku.

Z. Adamová

Ohlédnutí za Memoriálem..

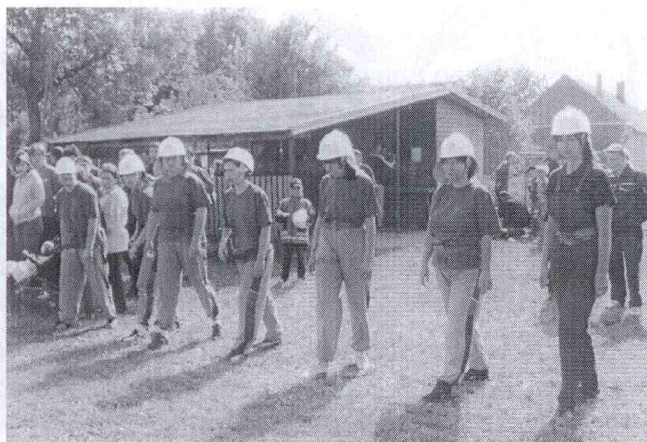
3. června pořádal místní Sbor dobrovolných hasičů **13. ročník** Memoriálu Jaroslava Husičky v požárním útoku.

Po několika popršených dnech se umoudřilo i počasí, až na ten občasný vítr. O občerstvení bylo velmi dobře postaráno, bramboráky, klobásy, pivo... vše bylo k mání v dostatečném množství.

Letošní soutěže se zúčastnilo 30 (soutěžních) družstev, z toho 22 mužů, 4 žen a 4 dětí.

V dětské kategorii vyhrály za mladší děti Plazy A,

za starší děti Hrdlořezy. Z družstev žen obsadila 1. místo Krásná Ves s časem 32.26. Naše družstvo bylo 3. s časem 39.40. V kategorii mužů zvítězil Vinec A časem 24.66 před Škodovkou 24.93 a Krásnou Vsí 25.38. Naši muži doběhli časem 47.86 na 15.místě. Dvě družstva byla diskvalifikována a jedno nedokončilo útok.

Hasiči tímto děkují všem, kteří přišli podpořit a těší se na další, již 14. ročník Memoriálu 2.6.2007.

V roce 2007 budou místní hasiči slavit 120.výročí, prosíme vás touto cestou o zapůjčení jakýchkoliv historických materiálů. (fotografie, písemnosti, odznaky, diplomy, oblečení..)

Jednatel SDH

Lidové pranostiky, moudrosti a zvyky

Červenec

Červenec dává parna, kroupy a medovice, je hojný na bouřky i na vichřice.

Lení bouřky při úplňku měsíce, znamenají dešťů dalece.

Jsou-li mraveniště v červenci výše, přijde tuhá zima spíše.

Červenec má nejméně lidových pranostik, což bylo dáno velkým pracovním nasazením rolníků. Takže jim na sledování přírodních jevů mnoho času nezbylo. Konec července je označován jako vrcholné léto-léto svaté Anny. Dostavují se již chladná rána a hodně rosy. Svatá Markéta zahajovala žně a chránila před neplodností. Svatý Pantaleon ochraňoval před dobytčím morem a kobyilkami.

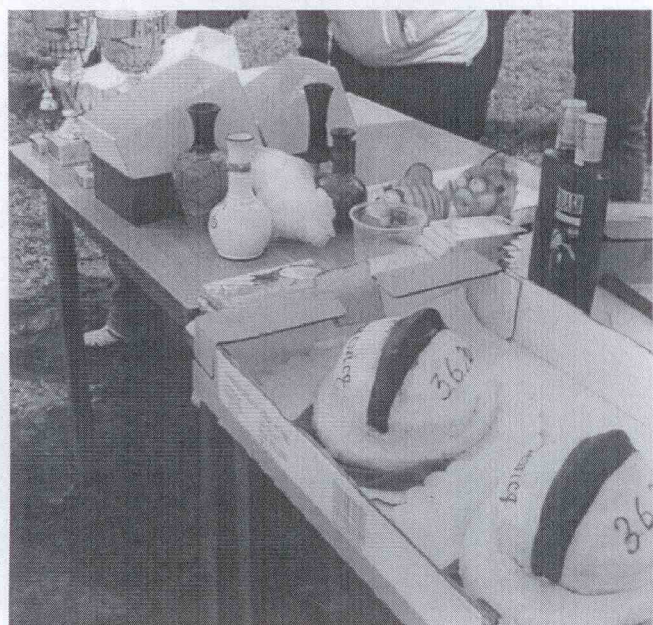
Srpen

Kukačka si na Petrův den ucpe zobák koláčem.

Čím více puká půda na Dominika, tím více ještě bude svítit slunce.

Svatý Vavřinec ohnivých slz napláče.

Svaté Helence pletou ženci věnce.

V srpnu mlhy na výšinách, jistá voda v nížinách. Rosí-li v srpnu silně tráva, pěkné počasí se očekává.

Úspěšné ukončení žní se na vesnici slavilo jako dožínky. Čeleď předala hospodáři dožínkový věnec zhotovený z klasů posledního snopu a zdobený pentlemi a lučním kvítím. Hospodář poděkoval čeledi za dobře odvedenou práci. Na svátek Nanebevstoupení Panny Marie se světily byliny, plody a semena, které pak měly v lidovém léčitelství zvláštní moc. Svatý Vavřinec ochraňuje před požáry. Koncem srpna nastává ochlazení, chladné noci ochlazují vodu v řekách, proto se již nemá nikdo koupat.

Různé z obce..

-Zvýšení tlaku vody v obci - Obecní úřad je v jednání s Vodovody a kanalizací a.s. Ml.Boleslav o zvýšení tlaku vody v obci, Vak nám přislíbil, že v příštím roce se bude tato akce realizovat, ale za finančního přispění obce. Prozatím nevíme přesně kolik tato částka bude. Pro Březinku přispěl MěÚ Bělá p.B. do 200 tis.Kč.

-Oprava kotelný v místním sále- tato již nutná oprava musí počkat do příštího roku, abychom se na tuto akci pokusili získat dotaci, protože na příspěvek Vaku (posílení tlaku vody) dotaci nedostaneme a dobrý hospodář vždy „musí myslet na zadní kolečka“ a nevydávat se ze všech peněz.

-Požární nádrž na koupání- v loňském roce byla na obci kontrola na jednotku SDH a vše okolo požárních záležitostí. Správně by měla být požární nádrž tak zabezpečena, aby se v ní nemohl nikdo koupat (ani na vlastní nebezpečí) a nemohl tam nikdo spadnout nebo uklouznout. Veškerá vina pak leží na obci a jaká by byla reakce rodičů, kdyby jejich dítě (nehlídané) přišlo k lehčímu nebo vážnému úrazu?

-Dětský den- 27.5. uspořádal SDH pro místní děti Dětský den. Ráno nasedlo 10 dětí do hasičské ávie zapůjčené z Katusic a jelo se do Bělé p.B. na oslavy 130 let SDH ve Bělé. Nejdříve provedl děti místní hasič zbojníci a garážemi a hezky nám vysvětlil, co kde které auto má a nač se co používá. Poté jsme si prohlédli i zázemí hasičů a dětem byly zodpovězeny otázky, které si připravily cestou do Bělé. Kdo chtěl, svezl se výsuvným žebříkem až nad hasičárnu.

Pak jsme si všichni dali oběd a šli jsme na náměstí, kdy byla vystavena hasičská technika. Děti si daly zmrzlinu a naše hasičky za pomoci hasičů

z Katusic a Bitouchova předvedly hasičský útok. Následovaly ukázky hašení, slaňování atd. a tím pro děti končil jejich den. (jednatel SDH)

Životní jubilea

V této rubrice jsou zveřejněni pouze naši jubilanti, kteří si to přejí a dali svůj souhlas.

V měsíci červenci se dožívá

71 let pan Vincenc Miláček

74 let pan Josef Ginzl

81 let paní Jana Ginzlová

88 let paní Růžena Haspeklová

V měsíci srpnu se dožívá

50 let pan Vratislav Kuntoš

Vloudila se chybička, a tak dodatečně zveřejňujeme paní Danu Zedníčkovou, která oslavila v květnu životní jubileum 50 let a tímto se jí omlouváme.

Vše nejlepší přejeme našim jubilantům, hlavně pevné zdravíčko a stále dobrou náladu i v dalších letech.

Bramborová historie

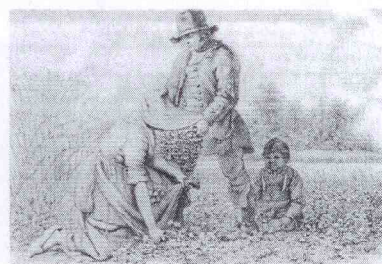
„Ten pokrm je dar Boží, ačkoli dobrý, chutný a zdravý, prve u velké ošklivosti mnozí jej zde měli a smích sobě z něho činili pravíc, že jest to sviňská strava“, zapsal o bramborách milčický rychtář Jan Antonín Vavák.

Dá-li se o nějaké rostlině směle tvrdit, že se podílela výrazně na dějinách našich i evropských, pak to platí zcela určitě o jednom lilku, kterému se říká brambor.

Brambory se k nám dostaly na začátku 17. století. Roku 1632 se objevují jako pochoutka na stole velmože Viléma Slavaty. Darovali mu je jindřichohradečtí františkáni, kteří je začali pěstovat ve svých zahradách. Klášterní zahradnictví bylo tedy z prvních, které si nové rostliny všimlo.

Skutečný hospodářský význam u nás brambory nabyly až v 18. století. Tehdy se jedlo až 15 kilogramů na hlavu ročně. Ne všude však měli venkované k pěstování brambor důvěru, ač jim to přikazovala vrchnost. Brambory byly někde považovány za krmivo pro dobytek, jinde zase za lahůdku pro pány. Lidé pro tuto novinku zpočátku neměli velkou důvěru. Kritizovali jejich požívání, viděli v nich oproti starým českým jídlům málo vydatnou potravinu.

Měli obavy z pěstování brambor, obávali se, že vytlačí

obilí a způsobí novou bídu. Leč brzy se názor na brambory změnil. Zlom nastal za těžkých hladomorů v letech 1771 a 1772. Desetitisíce chudých, především v podhorských oblastech, tenkrát před jistou smrtí zachránili brambory.

Za Marie Terezie bylo dovezeno množství brambor z Pruska. Lidé je prý nazývali podle Branibor-brandembury, bambuly, brambory čili brambory. Od těch dob se brambory staly vůbec nejdůležitější potravinou u nás, čemuž odpovídá i množství jejich zajímavých jmen.

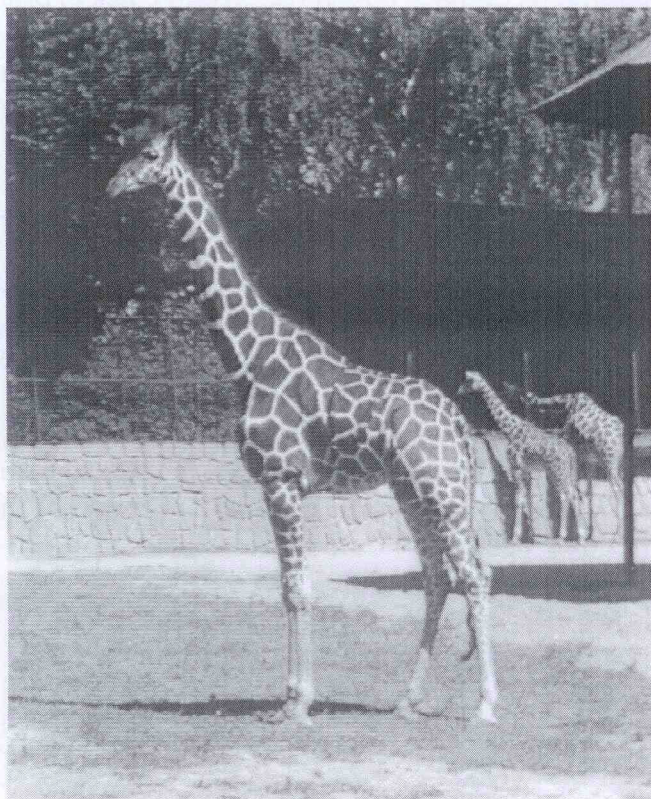
Zatímco jiné plodiny se spokojí s jedním nebo dvěma názvy, oblíbenému bramboru se může říkat: Jablko, jablouško, zemské jablko, zemák, zemňák, zemják, zemče, zemčák, zemčátko, zemník, zemská hruška, krumpel, krumpolec, krompach, brumbár, krumpír, krumpolec, bobál, bambula, kobzal, kobzole, erteple, švábka, koroptve, kavanč, lilek, babče, brandembura, bandur, bandora, santák a santuburák.

Bez brambor se dnes již žádná kuchařka neobejde. Svědčí o tom plno jednoduchých bramborových jídel, až po ty složitější, které jsou předkládány na slavnostních hostinách.

M. Měšťáková

Výlet do ZOO

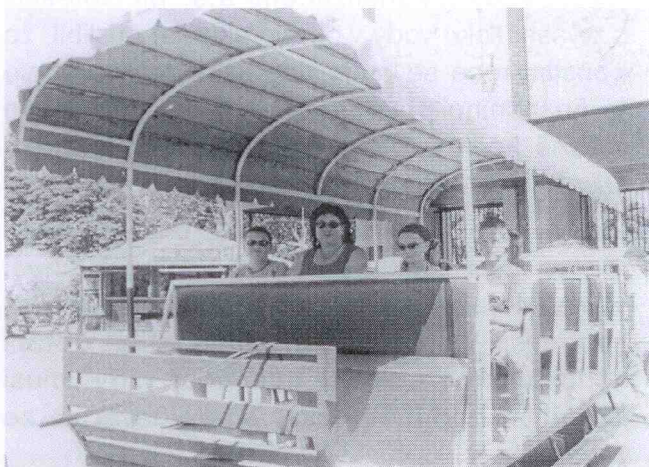
11. června byl uspořádán Obecním úřadem výlet do ZOO ve Dvoře Králové n. L. Jelo nás celkem 41 a všichni jsme se v pořádku vrátili. Počasí bylo sluničkové, ještě ne tolik horké, jako v tyto dny. Přinášíme vám pár fotografií a budeme se těšit na další výlet.

Babinský, strašlivý lesů pán

Narodil se v Pokraticích na Litoměřicku 20.8.1796 v č.p.53. V mládí pracoval Václav jako nádeník s otcem v zelinářských a ovocných zahradách. V roce 1716 nastoupil k Wellingtonovu pluku vojenskou službu. Ve snaze dostat se z armády, předstíral šílenství, byl dopraven do garnizónního psychiatrického oddělení, propuštěn z vojska a jako vojenský vysloužilce odeslán do karlínské Invalidovny. Zde ale dlouho nevydržel a stal se z něj tulák. V r. 1825 je vyšetřován pro krádež, později pro další, pro nedostatek důkazů ho soud sprostil viny. Začal se potulovat kolem Litoměřic, později kolem Teplic, Děčína, České Lípy, Sobotky, Mladé Boleslavi, Brandýsa nad Labem, Mělníka a Terezína.

.....

O Krkonoších není v soudních spisech ani zmínka, nejdál byl pod Ještědem.

8.září byl v kokořínském údolí zavražděn místní člověk- prý loupežník, který se nepohodl se svými kumpány při dělení

kořisti. V noci na 9.října 1831 došlo v Makovicích na pokraji lesů kolem Bezdězu k další loupežné vraždě a obě měl dle pověsti na svědomí Babinský, v jeho soudních spisech o nich však není ani zmínka.

Podle soudních spisů se loupežná činnost Babinského omezuje na léta 1830-1833. Po loupežné vraždě na pláteníku Blumbergovi u Kamenice r. 1833 prchá do Polska přes Žitavu a vrací se v r. 1835 na podzim.Když se blíží k Pokraticům, je spolu se svou milou Apolenou Hoffmanovou zatčen a jsou dopraveni do Prahy.

Magistrátnímu radovi Mullerovi trvalo plných pět let, než prostudoval všechny materiály a sestavil obžalovací spis. Tato hora obvinění se však při závěrečném líčení scvrkla na dvanáct bodů.

1.Vražda na Václavu Dominovi u Skramouše, 2.Loupežná vražda manželů Stránských v Makovicích, 3.Vyloupení berní pokladny v Dětenicích, 4.Loupež u Anny Krouské v Brodčích, 5. Loupeže v Brně a ve mlýně na českosaských hranicích, 6.Poškození vozu v Peřínách, 7.Loupež u výměnkáře Heina v Mikulášovicích, 8. Loupež u převozníka Krejzy v Drozanech, 9. Loupež u důlního důchodního Jana Paula v Lysé nad Labem, 10.Loupežná vražda na Janu Blumbergovi v Horní Kamenici, 11.Násilí při zatýkání v Kuřích Vodách, 12.Falšování cestovních dokladů.

Při procesu seděl obžalovaný v soudní síni v řetězech, kvůli větší bezpečnosti soudců a pánů vůbec. Dle zápisu v trestanecké kmenové knize je „zdravý, velmi odvážný, zatvrzelý, všeobecné bezpečnosti velmi nebezpečný člověk.Byl ve spojení s rozšířenou tlupou zlodějů a lupičů, je velice prohnaný a podnikavý, dvakrát se pokusil nejvýše smělým, s nebezpečím života spojeným způsobem o útěk z vězení a svedl k tomu i jiné.“

Závěrečné líčení trvalo je pár dní a skončilo 1.12.1840.Babinský je odsouzen na dvacet let do těžkého žaláře, měl dostat doživotí, ale neprokázali mu ani jednu vraždu. Apolena je odsouzena na dvanáct let, ale po necelém roce umírá na chrlení krve.

Dne 16.6.1841 je Babinský převezen na Špilberk.Podle správy trestnice se chová vzorně a vězení dobře snáší.Trest mu má vypršet 22.5.1861, v r. 1855 je však retnice na Špilberku

zrušena a Babinský se stěhuje do Kartouz u Jičína. Zde kromě vojáků pečovali o vězně i řádové sestry.Babinský se stará o nemocné jako ošetřovatel a později z rozhodnutí představené i o vězeňskou zahradu.

V r. 1861 má být propuštěn, ale na vlastní žádost odchází do kláštera v Řepích.

To dobou je tu nalezinec a od r. 1867 ženská trestnice. Babinský změnil jméno na Adam Miller a pracuje jako zahradník. O zahradu se prý staral vzorně, dokonce se stežoval, že mu lidé kradou přes plot jahody a růže. (prý se mu podařilo vypěstovat na jednom keři pět růží různých barev) Občas si zašel do hospody, kde se záhy rozkřiklo, jak je proslulý.Chodívali za ním zblízka i zdálky a chtěli, aby jim o sobě vyprávěl. Nebyl z toho příliš nadšený, ale občas o sobě utrousil nějakou poznámku. Když ho ani poté nepřestali otravovat, koupil si za deset krejcarů knížku – Babinský žije, aneb po dvacetiletém žalářování. Zběžně ji prolistoval a neodbytným zájemcům pak vyprávěl, co se dočetl.

Václav Babinský alias Adam Miller zemřel 1.srpna 1879 ve věku 83 let a byl pochován ve vězeňské části řípského hřbitova.

Z.Volák

Slavení roku ve vydáních Zpráviček – co jsme si neřekli o lidových zvycích od počátku letošního roku

Letošní dvouměsíční vydávání Zpráviček rychle pokrývá jednu část roku za druhou a tak popsat letící čas tak, jak nám ho připomínají lidové zvyky, pranostiky, lidová kultura, není jednoduché.

Všechny ty slavnosti byly spojené s přírodou, jejíž pravidelný rytmus si uvědomovali lidé především na venkově, jejichž úspěch či neúspěch v životě byl závislý především na úrodě, potažmo počasí.Přesto v naší technokratické společnosti začínají staré zvyky zase ožít. Těžko říci, kolik lidí si přeje návrat k přírodě a v čem ho dnes vidí, nebo kolik lidí má dnes pocit, že jeho život přímo nějak souvisí s jeho předky a nějak to prožívá. Je možné, že dnešní návštěvníci různých lidových slavností a obřadů si již jen připomínají, že to tak dříve bylo, bez snahy o nějaké napojení a rozvíjení jejich obsahu v současnosti. Možná to vnímají jako folklór, kulturu, za kterou můžeme jezdit podle informací z internetového vyhledávače.Můžeme tam pozorovat, co nám to ti druzí předvádí ze života našich předků, klidně mohou při pozorování masopustního průvodu nerušeně posílat esemesky a cvakat spouští digitálního fotoaparátu, aby jen rozmnožili fotografie, které již dávno před

nimi a lépe udělali jiní. Ale kdo se chce odvázat, uvolnit, má také příležitost obléknout na chvíli kostým a v masce spolu s dalšími v sobě vzkřísit nějaký nový pocit, který umožní prožít atmosféru slavnosti trochu zevnitř, více z jejího obsahu.

V dnešní uspěchané době se nám zdá, že ještě nedávno jsme měli masopust a najednou nám hoří termíny na letní dovolené, dětem končí škola, nevíme kdo se dostane a kdo ne dál na studia.. a letos v takovém horku ještě čekáme, co s našimi hlasy udělají politikové a jak dopadne sestavování nové vlády.

Ale zbyl nám od té zimy také nějaký čas, abychom si prožili jak odešla, stačili jsme si uvědomit, že se s nadcházejícím jarem cítíme nějak jinak, někdo lépe, někdo, pravda hůře a začal zase častěji navštěvovat psychiatra? Kdo se cítí mizerně až se mu zdá, že se to nedá vydržet, si spíš připustí, že se mu ze života něco vytratilo a při hledání se více ohlédne do minulosti, kdy jsme ještě neměli ty farmaceutické společnosti, které nám dnes vyrábí chemickou náladu a bezbolestnost.. (pro zajímavost, otevřete, zejména ženy, své kabelky a udělejte svoji malou inventuru prášků, kapslí, kapek...)

Dnešní člověk je sice hodně výkonný, ale často se mu stává, že si se sebou neví rady. Se svými pocity, s časem, který neumí přijmout v nějakém přirozeném řádu, který by ho nestresoval svým cvalet. Právě takový řád nám chybí a jeho obrazem jsou lidové slavnosti.

Přehlédněme alespoň letmo dobu, která uplynula od konce masopustu, týdny půstu do Velikonoc a dále směřování času do Svatodušních svátků, kterým se také říkalo letnice. Toto období se kryje s jarem, od počátku do jeho završení. Všechnu svoji sílu má v měsíci květnu, měsíci, kterému dal tak pěkné a přiléhavé pojmenování v r. 1805 Josef Jungmann. Jako je zima spíš symbolem smrti, květ, květenství, poupě, růže, to jsou synonyma pro nový život. Tomu celkem rozumíme. Ale již méně tomu, že i pro mládí a neposkvrněnost. Ta měla svoji sílu již i v představách dávných keltů, kteří kdysi obývali naše území. Však i křesťanství převzalo řadu prvků z té dávné mytologie. Něco z toho přešlo i do naší řeči.

*Já jsem panna růže, dokud nemám muže,
až budu mít muže, spadne ze mne růže.*

*Juksem panna kvítek, dokud nemám dítě,
až budu mít dítě, spadnou ze mne kytky.*

Jaká bylo panenství ceněná deviza, ukazuje zvyk stavění máje. Před domem dívky, o které se vědělo, že není, jak se říkalo, poctivá, chlapci postavili místo máje slaměný vích. No, těžko si představit, co by mezi sousedy taková otevřenost vyvolala i v dnešní době, která se chlubí daleko větší otevřeností v mravech. A tak nás může napadat, která z těch nepoctivých a za co opravdu ten vích před domem našla a kdo o tom rozhodl. To mohou být krásné náměty i pro napsaný či zfilmovaný příběh.

My si jen připomeňme, že jde stále o slavení onoho „magického“ poprvé. V něm je obsažená úcta ke všemu, co z něho vzejde a pokračuje dál. Měsíc květen je také zasvěcen Panně Marii.

Ale my již máme za sebou- alespoň do uzávěrky Zpráviček – i letní slunovrat, říkalo se mu letnice. Ještě v 19.-století patřili Svatodušní svátky, které jsou s letnicemi spojené, k důležitým svátkům křesťanského kalendáře. Jsou to svátky seslání Ducha svatého, svatého osvětlení apoštolů, hlásajících Kristovo učení.

Zvláště jedny se nesmazatelně zapsaly do naší historie. Památné jsou bouře o Svatodušních svátcích v r. 1848 v Praze.

I tato událost nás odkazuje k současnosti stejně jako všechno to lidové slavení, možná ještě více, protože nás směřuje k politice, ke které jsme se před nedávnou dobou zase mohli vyslovit při volbách. K takovému politickému systému byla cesta dlouhá. Dnešní spory jsou ve srovnání s 19. stol. hotová selanka, nikde se pro názory nebudou stavět barikády. Trochu doufám, že věřící i nevěřící mají ještě zájem o to, jak politici naloží s hlasy, které ve volbách dostali. Ve starší české literatuře a v dopisech současníků se zachovaly zprávy, dokládající bouřlivé spory, diskuse, mítinky a hmatatelný politický život prostého lidu vůbec. Tenkrát to ještě všechny bavilo a zajímalo, cítili, že svoji dobu opravdu žijí a mohou ovlivňovat.

Můžeme se nad tím zamýšlet a trpělivě očekávat, jak to dopadne s tím našim Parlamentem za týden. I z něho budou odcházet politici, kteří budou o nás rozhodovat a jednat v orgánech Evropské unie.

Kontinuitu a tradice nezrušíme v politice ani v lidové kultuře. Ale můžeme si přát, aby všechno dopadlo tak, aby naši potomci jednou našli nové a další důvody ke slavení, které vzejdou z našeho současného života. Budou-li silnější, než je současná skomírající stará tradice, bude to jen dobře. Vzdor parnému začínajícímu létu do toho.

T. Adam, Víška